

Monitor Arbeidsmarkt Noord-Holland 2021-2022

Oktober 2022

ARBEIDSMARKT

Inhoud

4 | MANAGEMENT SAMENVATTING

6 | 1 Inleiding

9 | 2 Bevolking, arbeidsmarkt en onderwijs

9 2.1 Bevolking

11 2.2 Arbeidsmarkt

15 2.3 Onderwijs

17 | 3 Werkgelegenheid, werkloosheid en uitkeringen

17 3.1 Vestigingen en werkgelegenheid

20 3.2 Werkloosheid

21 3.3 Uitkeringen

24 | 4 Vacatures en spanning op de arbeidsmarkt

24 4.1 Vacatures

25 4.2 Spanning op de arbeidsmarkt

MANAGEMENT SAMENVATTING

In 2021 telde Noord-Holland ruim 1.679.000 banen. Er is sprake van een daling van de banengroei in vergelijking met 2019 en 2020. Er kwamen 12.000 banen (+0,7%) bij ten opzichte van 2020. Het aantal vestigingen groeide in 2021 met 3,6% tot bijna 388.000.

De werkloosheid - iedereen die zich actief aanbiedt op de arbeidsmarkt en geen baan heeft - is iets gedaald. In 2021 is 4,8% van de beroepsbevolking werkloos in Noord-Holland, iets hoger dan het Nederlandse gemiddelde (4,2%). Onder laag opgeleiden is de werkloosheid echter verder gestegen met +0,2% in Noord-Holland tot 8,7%. Tussen 2019 en 2020 steeg het aantal WW-uitkeringen in alle regio's door corona. Tussen 2020 en 2021 is het aantal WW-uitkeringen weer afgenomen. Het aandeel arbeidsongeschikten is sinds 2010 dalend als gevolg van wettelijke regels, criteria en normen die worden gehanteerd. Deze dalende trend zet ook afgelopen jaar door, met uitzondering van de regio IJmond.

De krapte op de arbeidsmarkt is in 2021 weer toegenomen. Het aantal vacatures is toegenomen in vergelijking met 2020 en met meer dan 72.000 hoger dan in 2019. De spanningsindicator laat zien dat de arbeidsmarkt bij veel beroepen krap of zelfs zeer krap is. De spanning op de arbeidsmarkt is het hoogste in ICT beroepen, technische beroepen en transport en logistiek en transport beroepen in de provincie Noord-Holland.

De bevolking in Noord-Holland groeit naar verwachting van bijna 2,9 miljoen naar 3,4 miljoen inwoners in 2050. Migratie, natuurlijke aanwas en levensverwachting zijn de voornaamste factoren die de groei bepalen. De potentiële beroepsbevolking tussen 15-75 jaar is 2,2 miljoen in 2021. Een deel hiervan is niet actief: 576.000 inwoners. De beroepsbevolking kent circa 1,62 miljoen personen, waarvan 95,2% werk heeft. In 2021 was het buitenlands migratiesaldo ruim 26 duizend. Hieruit blijkt dat het buitenlands migratiesaldo sinds de coronacrisis weer is toegenomen. De beroepsbevolking bestaat voor ongeveer een derde uit mensen met een migratieachtergrond variërend van 16% in de Kop van Noord-Holland tot 47% in Amsterdam.

In de periode tot 2030 is er door demografische ontwikkelingen sprake van een lichte afname van het aantal leerlingen, waarna een sterke toename volgt. Het aantal basisschoolleerlingen in Noord-Holland neemt toe tot ruim 306.000 in 2050 (+15%). Het aantal leerlingen op voortgezet onderwijs neemt in hetzelfde tempo toe tot bijna 178.000.

De sterkste groei wordt verwacht van basisschoolleerlingen in Amsterdam tussen 2030 en 2040. In de meeste regio's groeit de potentiële beroepsbevolking de komende jaren, met uitzondering van de Kop van Noord-Holland, IJmond en West-Friesland.

	2021	+ / -
Inwoners	2,9 mln	
Potentiële beroepsbevolking	2,2 mln	
Beroepsbevolking	1,6 mln	
Banen	1,7 mln	+0,7%
Inactieven	576.000	
Werkloosheid	78.000	4,8%
WW-uitkeringen	41.000	
Vacatures	72.000	

Waterwolftunnel

1 Inleiding

Het economisch beleid van de provincie Noord-Holland is gericht op het verbeteren van de welvaart en welzijn in brede zin. Een belangrijk onderdeel van het economisch beleid is de ontwikkeling van de arbeidsmarkt.

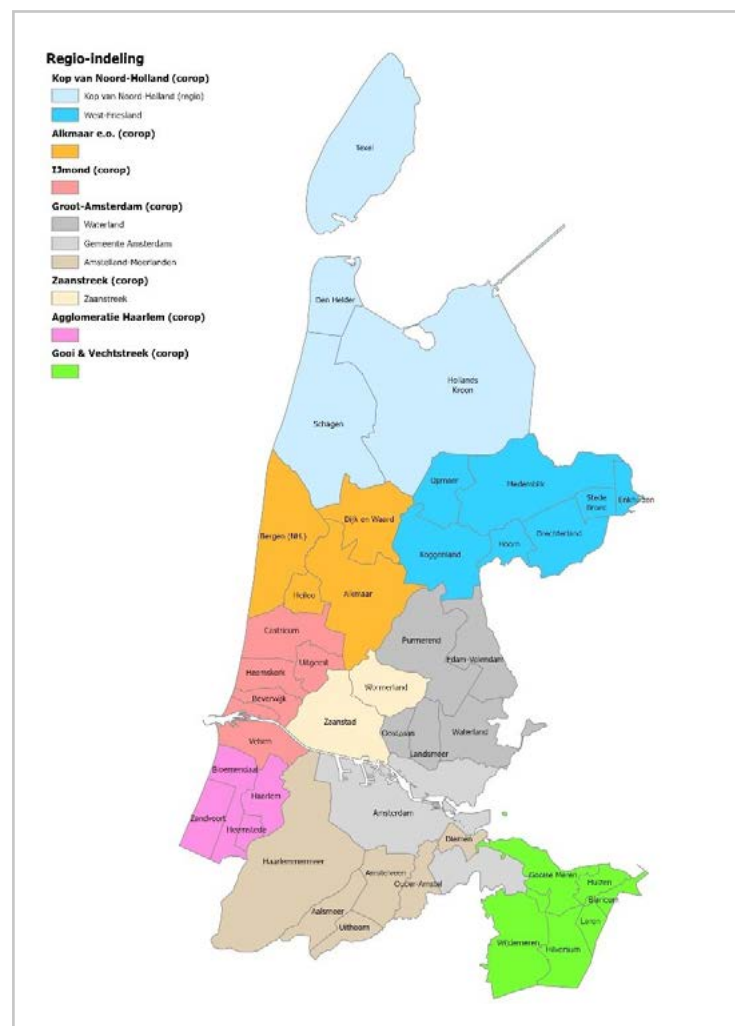
In deze Monitor Arbeidsmarkt 2021-2022 wordt op basis van de meest actueel beschikbare cijfers een overzicht gegeven van de Noord-Hollandse arbeidsmarkt. Waar mogelijk wordt een regionaal onderscheid gemaakt. Achtereenvolgens komen de volgende hoofdstukken aan de orde:

- Bevolkingsontwikkeling, arbeidsmarktparticipatie en onderwijsdeelname.
- Werkloosheid, uitkeringen en werkgelegenheid
- Vacatures en spanning op de arbeidsmarkt.

In deze rapportage is zo veel mogelijk de onderstaande regio-indeling gehanteerd. Vele economische gegevens zijn alleen op het niveau van de zogenoemde COROP-regio's beschikbaar. Waar mogelijk zijn gegevens ook weergegeven voor deelregio's, deze tellen weer op naar COROP-niveau.

Het ministerie van SZW en het UWV hanteren voor veel data de indeling in arbeidsmarktregio's. Dit zijn de samenwerkingsregio's van waaruit gemeenten en UWV de dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden vormgeven. In Noord-Holland bestaan volgens de wet SUWI (Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen) vijf arbeidsmarktregio's: Noord-Holland Noord, Zaanstreek-Waterland, Zuid Kennemerland-IJmond, Groot Amsterdam en Gooi en Vechtstreek. De kaart hieronder geeft dit weer.

Figuur 1.1: Regio-indeling corop Noord-Holland

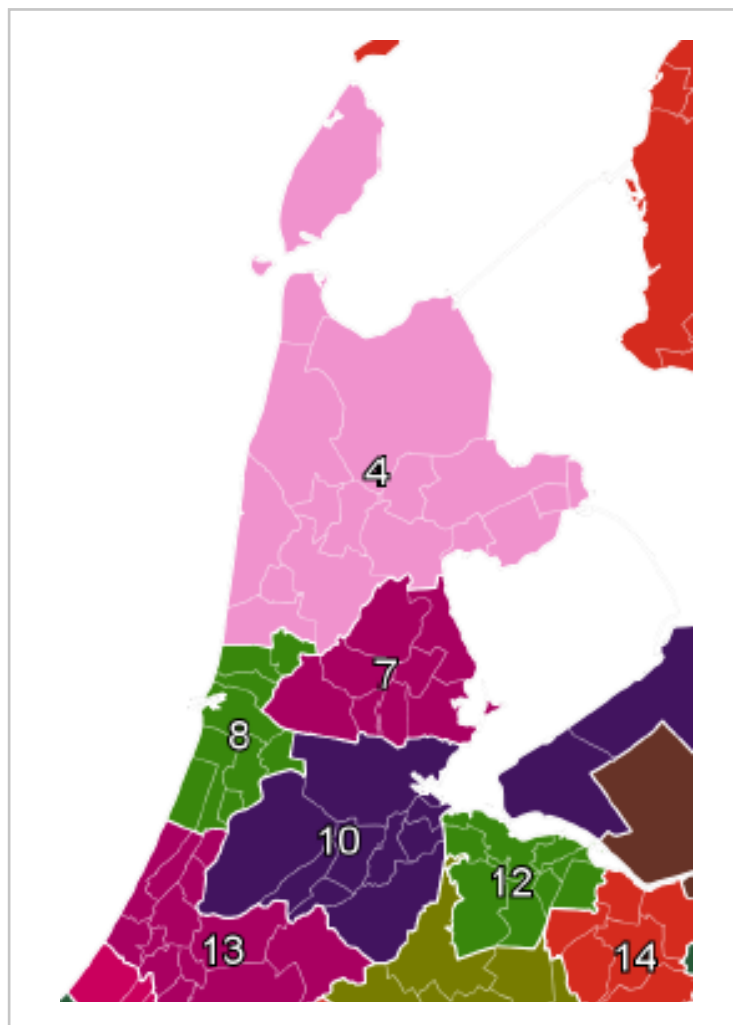
Bron: Provincie Noord-Holland

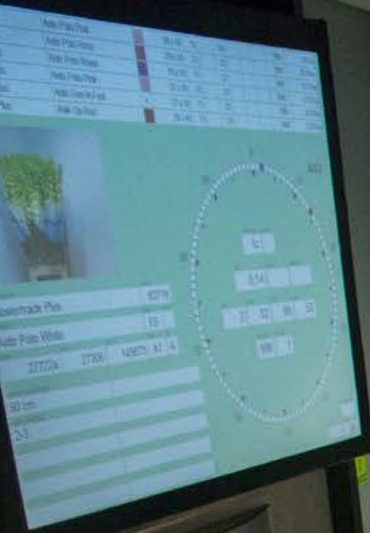

Figuur 1.2: Arbeidsmarktregio's Noord-Holland

Bron: ministerie van SZW

- 4. Noord-Holland Noord
- 7. Zaanstreek-Waterland
- 8. Zuid Kennemerland-IJmond
- 10. Groot Amsterdam
- 12. Gooi en Vechtstreek

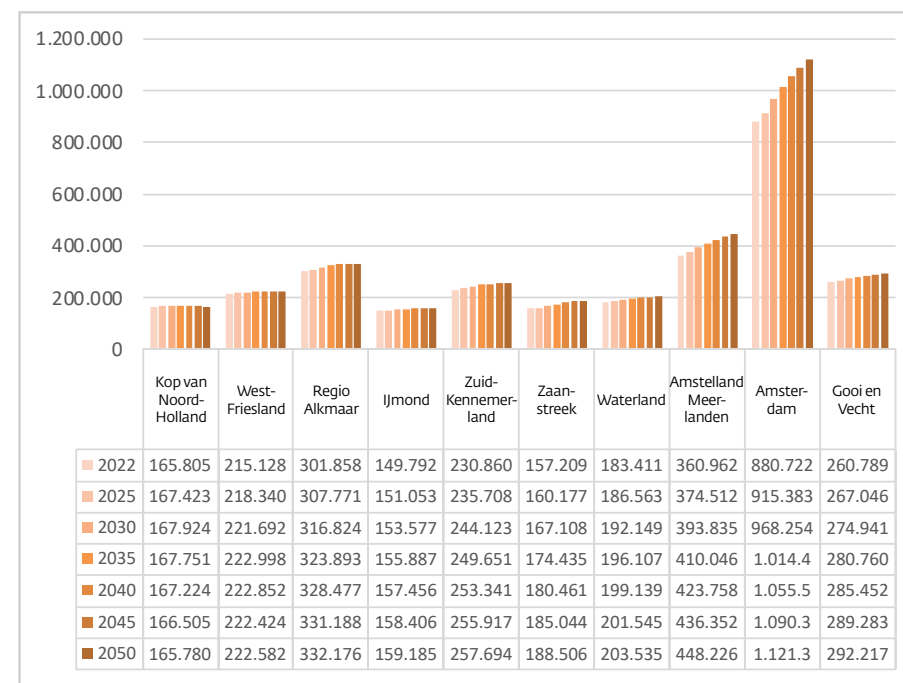
2 Bevolking, arbeidsmarkt en onderwijs

De bevolking in Noord-Holland groeit naar verwachting van bijna 2,9 miljoen naar bijna 3,4 miljoen inwoners in 2050. De bevolking groeit in alle deelregio's, behalve in de Kop van Noord-Holland. Migratie, natuurlijke aanwas en levensverwachting zijn de voornaamste factoren die de groei bepalen. De potentiële beroepsbevolking tussen 15-75 jaar is 2,2 miljoen. Een deel daarvan is niet actief: 576.000 inwoners. In 2021 is de beroepsbevolking circa 1,62 miljoen personen, waarvan 95,2% werk heeft. In 2021 was het buitenlands migratiesaldo ruim 26 duizend. Hieruit blijkt dat het buitenlands migratiesaldo sinds de coronacrisis weer is toegenomen. Inmiddels bestaat de beroepsbevolking voor een derde uit mensen met een migratieachtergrond. In de meeste regio's groeit de potentiële beroepsbevolking, met uitzondering van de Kop van Noord-Holland, IJmond en West-Friesland. In de periode tot 2030 is er eerst sprake van een lichte afname van het aantal leerlingen, waarna een sterke toename volgt.

2.1 Bevolking

Begin 2022 heeft Noord-Holland bijna 2,9 miljoen inwoners en is de verwachting dat de bevolking tot 2050 blijft groeien. Deze verwachting komt uit de bevolkingsprognose van de Provincie Noord-Holland uit 2021 (klik hier voor de link). In 2020 stakte door de coronamaatregelen de buitenlandse migratie en daarmee ook de bevolkingsgroei. In 2021 is de buitenlandse migratie en daarmee weer de bevolkingsgroei aangetrokken. In 2050 heeft Noord-Holland volgens de prognose 3.391.200 inwoners. Alleen het aantal inwoners van de Kop van Noord-Holland zal licht afnemen. In West-Friesland neemt het aantal inwoners toe tot 2035 en daarna zal de bevolking ongeveer gelijk blijven (figuur 2.1).

Figuur 2.1: Bevolkingsprognoses per deelregio, 2022-2050

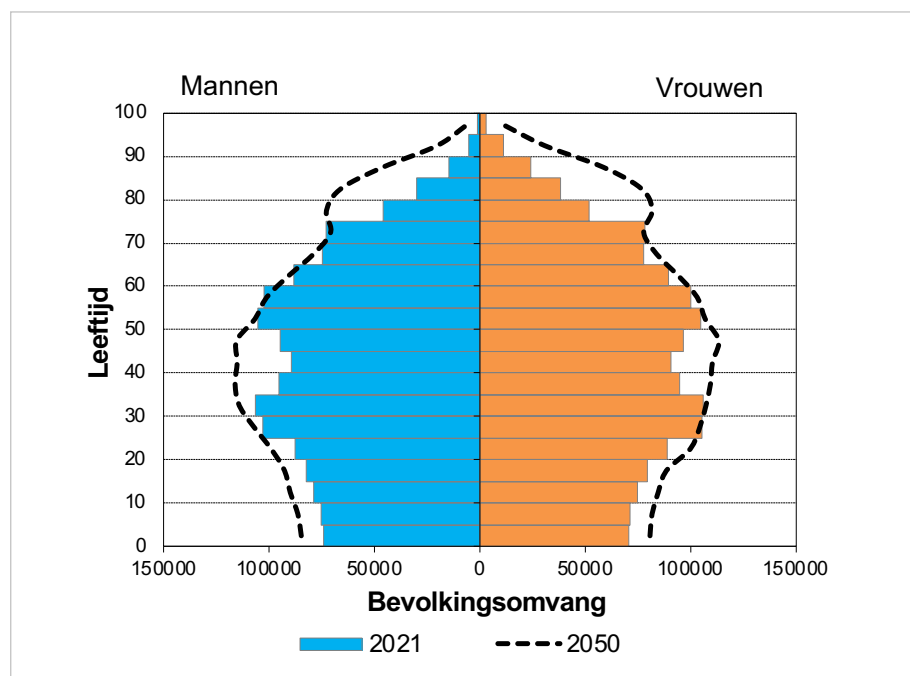
Bron: CBS/Provincie Noord-Holland

De voornaamste factoren in de ontwikkeling van de Noord-Hollandse bevolking zijn de buitenlandse en binnenlandse migratie, natuurlijke aanwas en een langere levensverwachting. De trend is dat Amsterdam e.o. het grootste deel van deze groei naar zich toe trekt.

De opbouw van de Noord-Hollandse bevolking naar leeftijd en geslacht in 2021 en in 2050 is weergegeven in figuur 2.2. De cijfers voor 2021 laten de waarnemingen zien. Het aantal inwoners van 75 jaar en ouder zal toenemen tot 2050, maar ook het aantal dertigers, veertigers en kinderen.

Figuur 2.2: Bevolkingspiramide Noord-Holland, 2021 en 2050

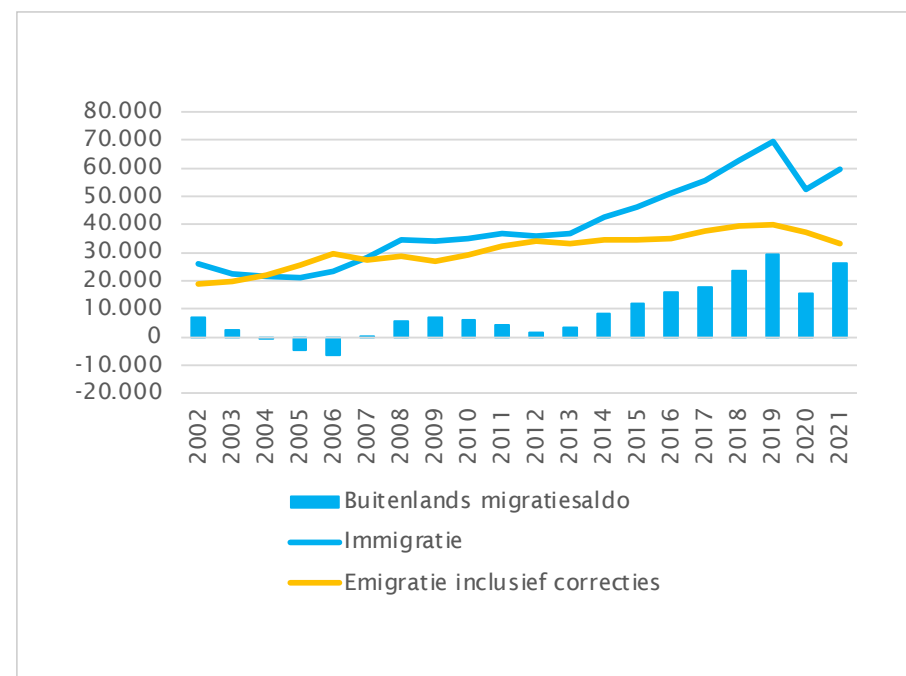

Bron: CBS/Provincie Noord-Holland

Het hoge buitenlandse migratiesaldo vormt de laatste jaren een belangrijke factor in de Noord-Hollandse bevolkingsgroei. Immigranten hebben verschillende immigratiemotieven: werk, studie, asiel, gezinshereniging, terugkeer naar Nederland of ze arriveren bijvoorbeeld als au-pair. De reisbeperkingen die door corona zijn ingesteld en de binnenlandse coronamaatregelen hebben veel invloed gehad op de immigratie in 2020 en de effecten zijn in mindere mate ook in 2021 nog zichtbaar.

Figuur 2.3 laat zien dat het buitenlands migratiesaldo is aangetrokken in 2021 in vergelijking met 2020 (+68%). Het buitenlands migratiesaldo ligt nog wel onder het niveau van 2019 (pre-corona) met -11%, maar is vergeleken met de jaren voor 2019 alsnog hoog. De emigratie vanuit Noord-Holland naar het buitenland is verder gedaald.

Figuur 2.3 Migratie in Noord-Holland 1960-2021

Bron: CBS/Provincie Noord-Holland

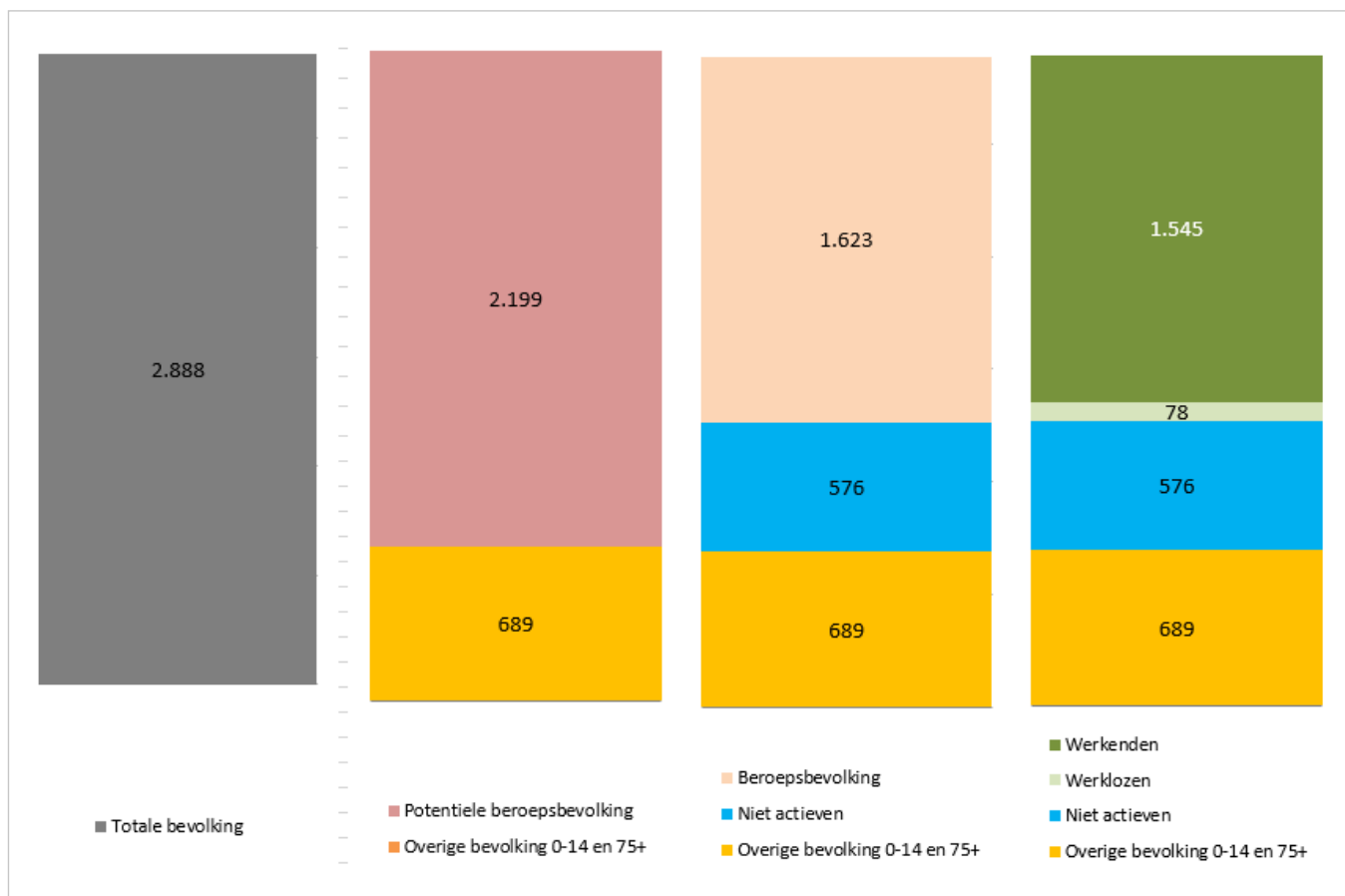
2.2 Arbeidsmarkt

De bevolking en arbeidsmarkt in Noord-Holland is opgebouwd zoals te zien in figuur 2.4. Hieronder wordt nader ingegaan op de verschillende groepen op de arbeidsmarkt.

2.2.1 Beroepsbevolking

De beroepsbevolking bestaat uit iedereen die betaald werk kan en wil verrichten, oftewel zich actief aanbiedt op de arbeidsmarkt. Hierbinnen is een werkend deel (meer dan één uur per week betaald werk) en een werkloos deel. Als alle inwoners tussen 15-75 jaar zouden kunnen en willen werken, beschikt Noord-Holland in 2021 over een potentiële beroepsbevolking van 2,2 miljoen. Een deel daarvan is niet actief: 576.000 inwoners. Dit resulteert in een beroepsbevolking in Noord-Holland circa 1,62 miljoen personen in 2021, waarvan 1,55 miljoen (95,2%) werk heeft (figuur 2.4). In 2016 was dit nog 94%. In 2019 was de arbeidsmarkt zeer krap met 96,6% werkenden.

Figuur 2.4: Opbouw arbeidsmarkt vanuit bevolking Noord-Holland in 2021 (x1000)

Bron: CBS

De mate waarin de bevolking van Noord-Holland deelneemt aan de arbeidsmarkt wordt uitgedrukt als percentage van de totale potentiële beroepsbevolking: dit is de bruto participatiegraad. De werkende beroepsbevolking uitgedrukt in een percentage van de potentiële beroepsbevolking is de netto arbeidsparticipatiegraad. De netto participatie is altijd lager dan de bruto participatie omdat de werklozen daarbij niet worden meegeteld (figuur 2.5). De regionale verschillen zijn beperkt.

Figuur 2.5: Participatiegraad (%) naar COROP-gebied in 2021

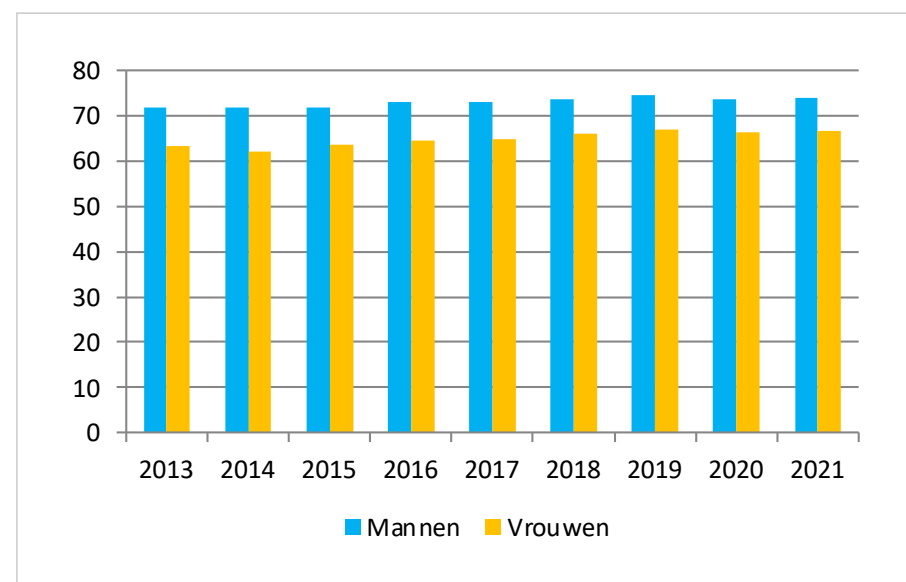
Regio	Bruto	Netto
Kop van Noord-Holland	73	70,5
Alkmaar en omgeving	73,2	70,6
IJmond	74,4	71,6
Agglomeratie Haarlem	74,6	71,6
Zaanstreek	72,9	69,5
Groot-Amsterdam	74,1	69,8
Het Gooi en Vechtstreek	73,1	70,3
Noord-Holland (Provincie)	73,8	70,3

Bron: CBS

Ten opzichte van 2020 is de bruto als de netto participatie toegenomen in alle regio's met uitzondering van Groot-Amsterdam. In Groot-Amsterdam nam zowel de bruto als netto participatie af met -0,7% in 2021. In agglomeratie Haarlem nam de netto participatie het sterkste toe met +1,4% in 2021.

Vrouwen participeren minder op de arbeidsmarkt in vergelijking met mannen. In 2021 is de participatiegraad van vrouwen 7,2 procentpunten lager in vergelijking met mannen. De netto participatie van mannen en vrouwen is tussen 2020 en 2021 gestegen met +0,2%.

Figuur 2.3 Migratie in Noord-Holland 1960-2021

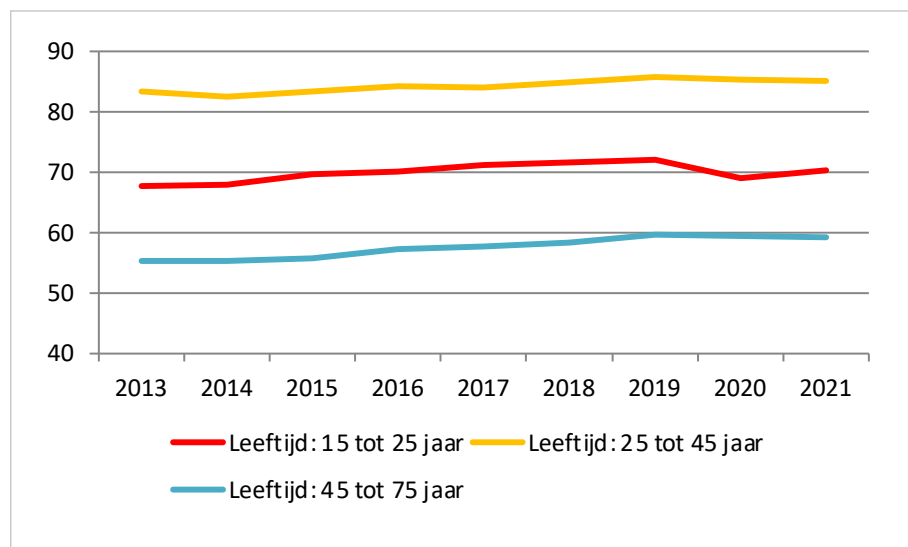

Bron: CBS/Provincie Noord-Holland

Het leeftijdscohort van 25 tot 45 jaar participeert het meeste op de arbeidsmarkt. Daarna volgt de groep van 15 tot 25 jaar. In deze groep zitten nog veel middelbare scholieren en studenten die nog niet volop participeren op de arbeidsmarkt. De groep van 45 tot 75 participeert relatief het minste op de arbeidsmarkt. Dit komt gedeeltelijk omdat de pensioengerechtigde leeftijd binnen deze groep valt. De participatiegraad van 25-45 en 45-75 jaar is het laatste jaar iets afgenomen (-0,1% netto arbeidsparticipatie). De netto arbeidsparticipatie is toegenomen onder de groep van 15 tot 25 jaar (+1,5%).

Buitenlandse werknemers leveren een belangrijke bijdrage aan de Noord-Hollandse beroepsbevolking. In 2021 bestond de beroepsbevolking voor ruim een derde uit mensen met een migratieachtergrond (560 duizend personen). Figuur 2.8 laat zien dat er grote regionale verschillen zijn, variërend van 16% in de Kop van Noord-Holland tot 47% in Groot-Amsterdam.

Figuur 2.7: Netto participatie (%) naar leeftijdsgroep in Noord-Holland, 2013-2021

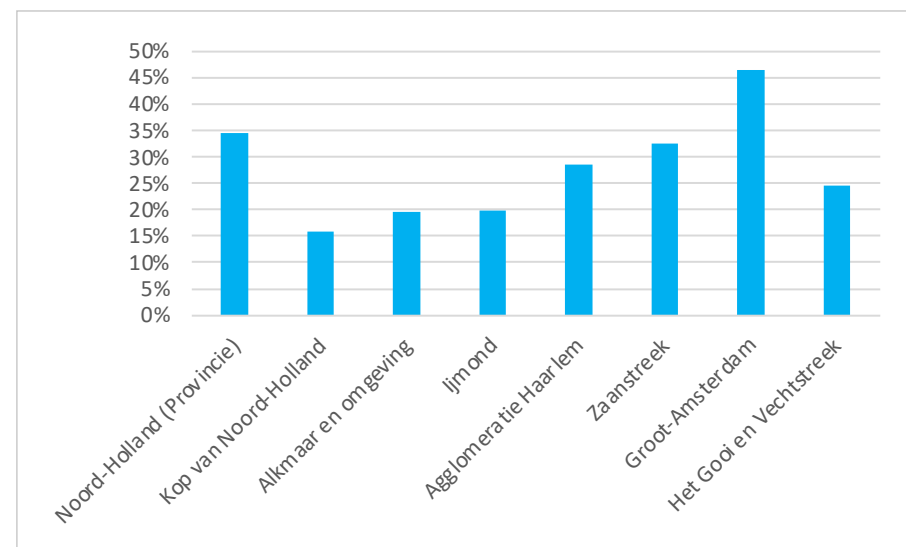
Bron: CBS

2.2.2 Niet-actieven

De groep niet-actieven is in 2021 576.000 personen. Deze niet-actieven kunnen verder worden uitgesplitst om een beter beeld te vormen van dit onderdeel van de totale potentiële beroepsbevolking¹.

- Een deel van deze groep (in 2021: 162 duizend inwoners) is 15 tot 19 jaar en is waarschijnlijk nog schoolgaand of leerplichtig.
- Een deel van groep is tussen 70 en 74 jaar en op leeftijd en mogelijk niet meer beschikbaar voor of geschikt voor de arbeidsmarkt. Dit zijn 152 duizend inwoners in 2021.
- Een deel van deze groep (120 duizend inwoners²) is geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt via Wajong, WAO, WAZ of WIA.
- Een deel van de groep is niet-uitkeringsgerechtigd en/of onbenut arbeidspotentieel.

Figuur 2.8: Aandeel werkzame beroepsbevolking naar migratieachtergrond, 2021

Bron: CBS

¹ In deze uitsplitsingen zit overlap – en kan dus niet eenvoudigweg worden opgeteld – maar helpt wel een beeld te schetsen van de groep niet-actieven in Noord-Holland.

² Gemiddeld aantal bijstandsuitkeringen tussen januari en juni 2021. De meest recente cijfers zijn van september 2021.

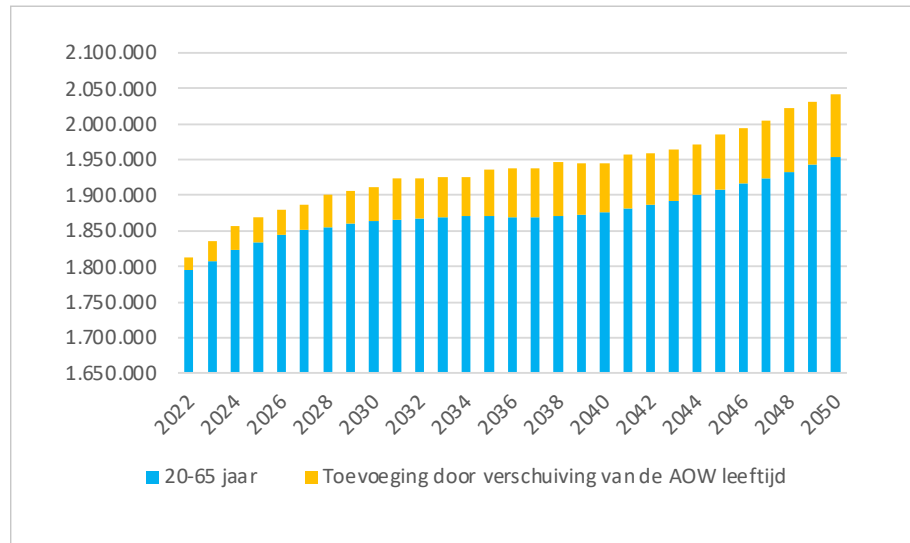

2.2.4 Prognose potentiële beroepsbevolking

Op basis van de verwachte demografische ontwikkelingen is de potentiële beroepsbevolking berekend. De potentiële beroepsbevolking bestaat uit de bevolking tussen de 20 en de AOW-gerechtigde leeftijd.³ De AOW-gerechtigde leeftijd is tot 2027 vastgesteld op 67 jaar, hierna zal de AOW-gerechtigde leeftijd met de levensverwachting meeschuiven.⁴ Aan de hand van de CBS bevolkingsprognose is de levensverwachting tot 2050 te schatten en daarmee dus ook de AOW-gerechtigde leeftijd. In 2050 is de verwachting dat de AOW-gerechtigde leeftijd staat op bijna 69 jaar.

Figuur 2.9 is gebaseerd op de bevolkingsprognose van Noord-Holland uit 2021. De figuur laat de potentiële beroepsbevolking zien van de leeftijden 20-65 en laat het effect zien van de geleidelijke opschuiving van de AOW-gerechtigde leeftijd. De potentiële beroepsbevolking zal de komende jaren blijven stijgen, maar de groei wordt na 2030 minder groot. De verschuiving van de AOW-gerechtigde leeftijd zorgt ervoor dat de potentiële beroepsbevolking gestaag toeneemt met 65 plussers tot 2050 (figuur 2.9).

Figuur 2.9: Prognose potentiële beroepsbevolking in Noord-Holland, 2022-2050

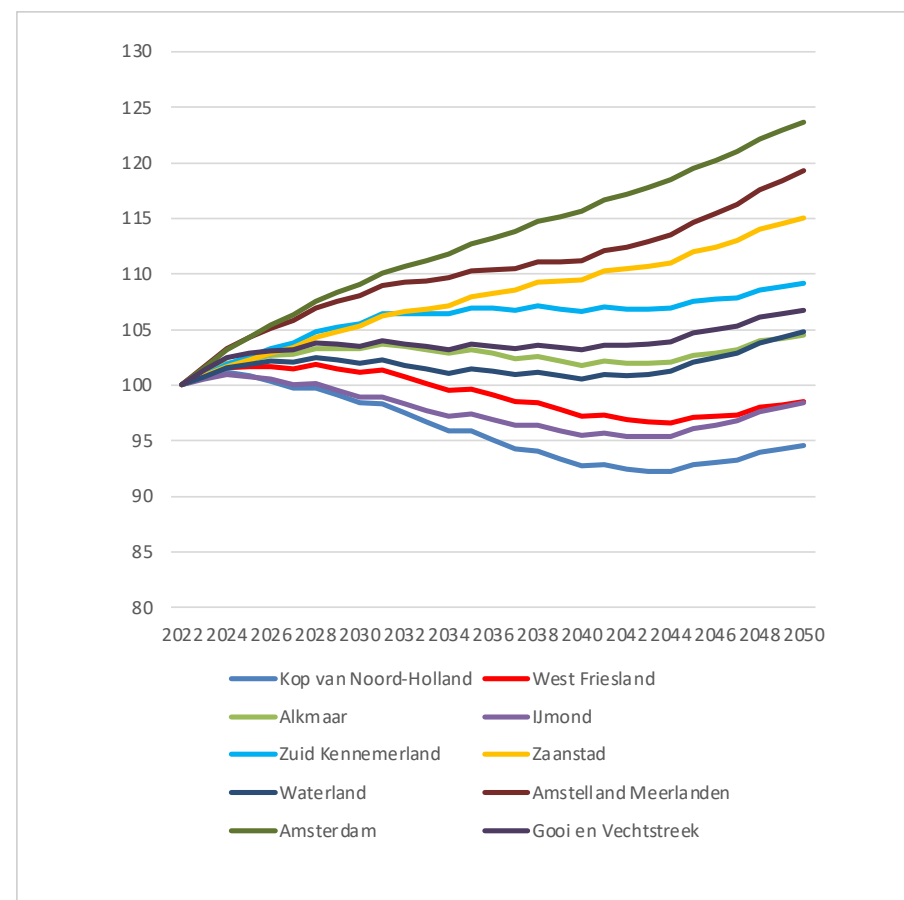
Bron: CBS/Provincie Noord-Holland

³ Soms wordt ook de ondergrens van 15 jaar gehanteerd.

⁴ Zie voor meer informatie artikel 7a op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0002221/2021-12-21>

De verschillen tussen de regio's worden groter (figuur 2.10). Ondanks de toename van het aantal inwoners en de verschuiving van de AOW-gerechtigde leeftijd, zal de potentiële beroepsbevolking in sommige regio's per saldo gaan dalen, vooral in de Kop van Noord-Holland, IJmond en West-Friesland. Daarentegen groeit de potentiële beroepsbevolking hard in regio's zoals Amsterdam, Amstelland-Meerlanden en Zaanstad (figuur 2.10).

Figuur 2.10: Prognose potentiële beroepsbevolking naar regio (index 2022=100)

Bron: CBS/Provincie Noord-Holland

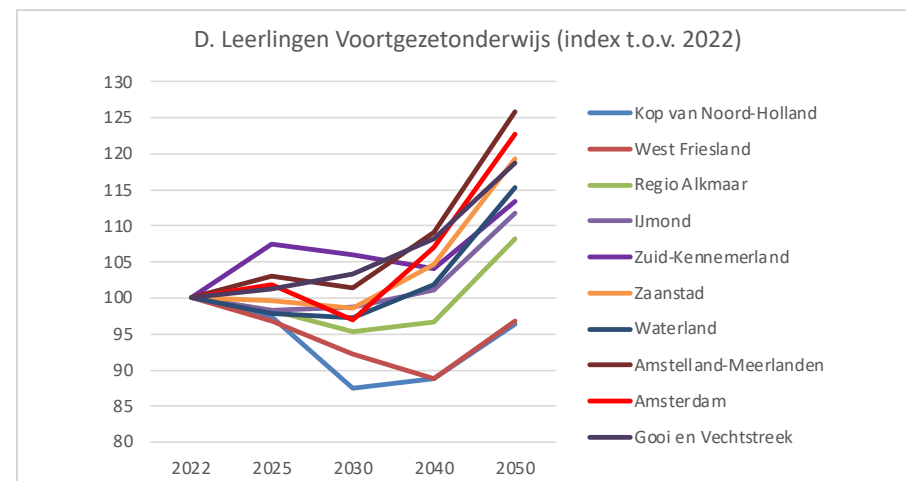
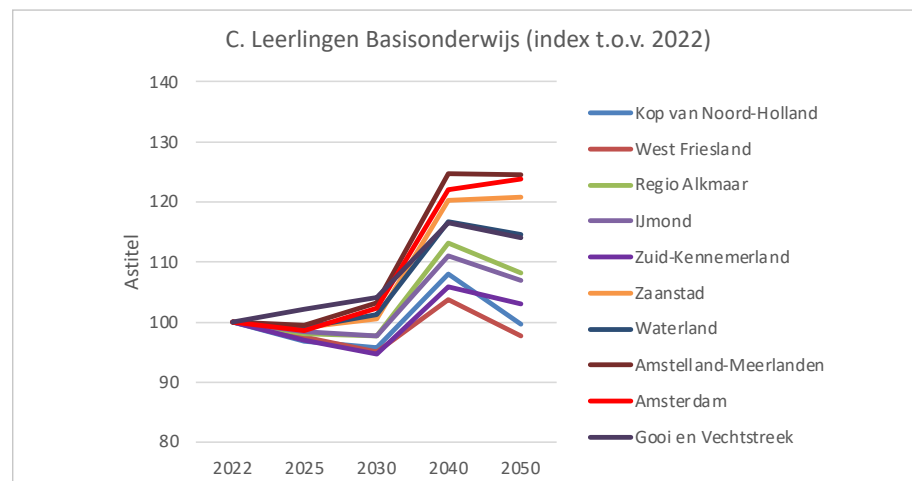
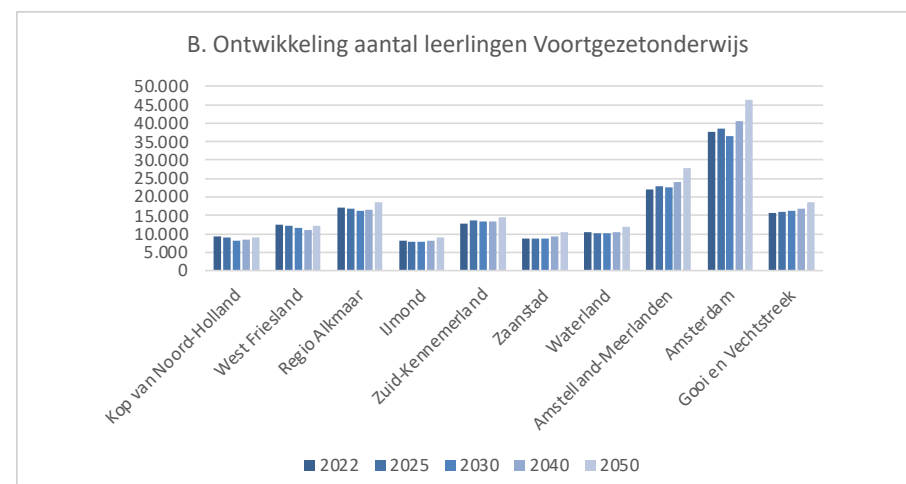
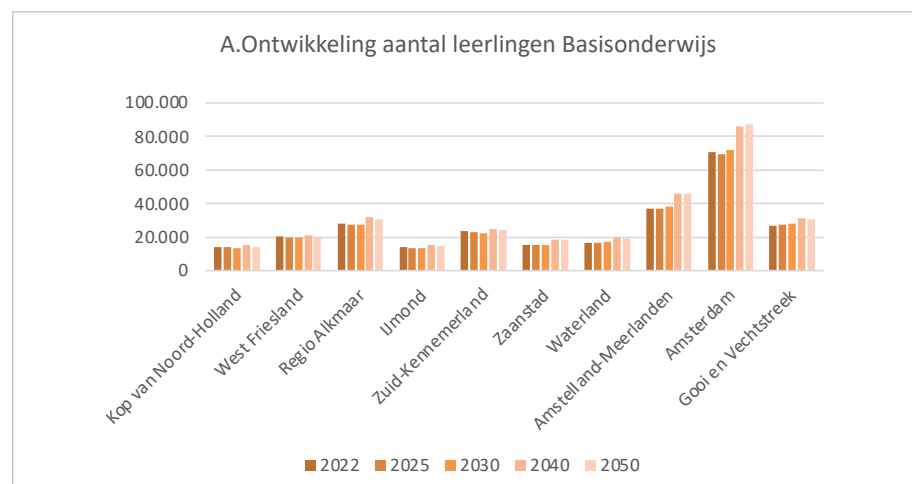

2.3 Onderwijs

Het onderwijs krijgt of heeft te maken met licht afnemende leerlingenaantallen in de periode 2022-2030. Dit speelt in de meeste regio's, maar vooral in het voortgezet onderwijs in Noord-Holland Noord (figuur 2.11). Het aantal basisschoolkinderen neemt langzaam toe na 2025, terwijl deze toename voor middelbaar scholieren pas na 2030 wordt verwacht. De meeste deelregio's kennen op lange termijn tot 2050 juist een groei; het aantal leerlingen

in Amsterdam neemt bijvoorbeeld fors toe: 24% meer basisschoolleerlingen en 23% meer scholieren op de middelbare school. In Amstelland-Meerlanden neemt het aantal scholieren zelfs nog iets meer toe (respectievelijk 25% groei basisscholieren en 26% groei middelbaar scholieren). In totaal neemt het aantal basisschoolleerlingen in Noord-Holland toe van 267.100 nu tot bijna 305.900 in 2050 (15%). Het aantal leerlingen op voortgezet onderwijs neemt in dezelfde periode toe van ruim 154.000 tot ruim 178.000 (15%). Het verschil is te verklaren door het cohort-effect van de generaties kinderen in het onderwijs.

Figuur 2.11 A-D: Ontwikkeling aantal leerlingen per regio, 2022-2050

3 Werkgelegenheid, werkloosheid en uitkeringen

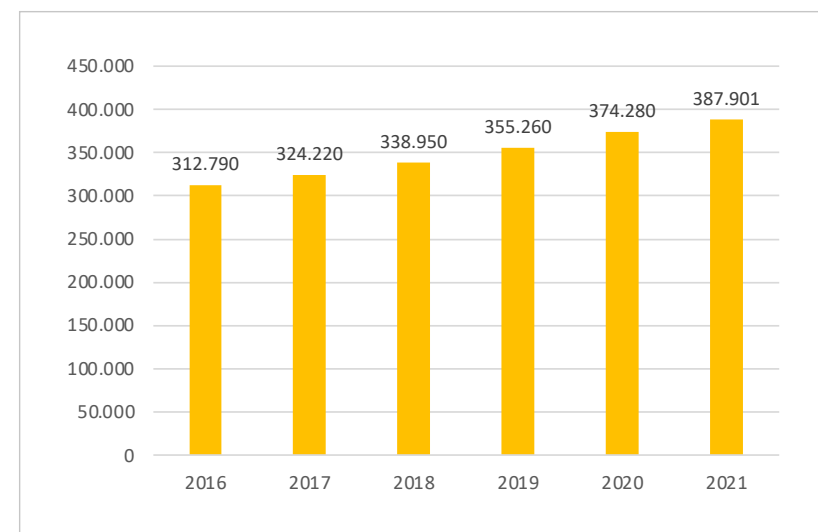
In 2021 telde Noord-Holland 1.679.000 banen. Dit is een groei van +0,7% in vergelijking met 2020. De groei van het aantal banen is tussen 2021 en 2020 minder groot in vergelijking met de voorgaande jaren. In Kop van Noord-Holland (-0,5%) en regio Alkmaar (-0,1%) is het aantal banen in 2021 zelfs afgenomen. De werkloosheid is iets gedaald; in 2021 was 4,8% van de beroepsbevolking werkloos in Noord-Holland, iets hoger dan het Nederlandse gemiddelde (4,2%). Het aantal lopende WW-uitkeringen is gedaald tussen 2020 en 2021. Het aandeel arbeidsongeschikten is sinds 2010 dalend als gevolg van wettelijke regels, criteria en normen die worden gehanteerd. Deze trend zet ook afgelopen jaar door, met uitzondering van de regio IJmond.

3.1 Vestigingen en werkgelegenheid

In 2021 had Noord-Holland 387.900 bedrijfsvestigingen, een stijging van 3,6% ten opzichte van 2020 (figuur 3.1). Het aantal vestigingen neemt al jarenlang harder toe dan de werkgelegenheid door de sterke groei van zelfstandige ondernemers.

Werkgelegenheid is op verschillende manieren te meten. Het meest gangbaar is het vastleggen van de banen die op een bepaald moment bij bedrijven bestaan. Het gaat dan om de bezetting van functies door medewerkers bij bedrijven.⁵ In 2021 telde Noord-Holland 1.679.300 banen. Dit is een groei van +0,7% in vergelijking met 2020. De groei van het aantal banen is tussen 2021 en 2020 minder groot in vergelijking met de voorgaande jaren.

Figuur 3.1: Ontwikkeling aantal vestigingen Noord-Holland, 2016-2021

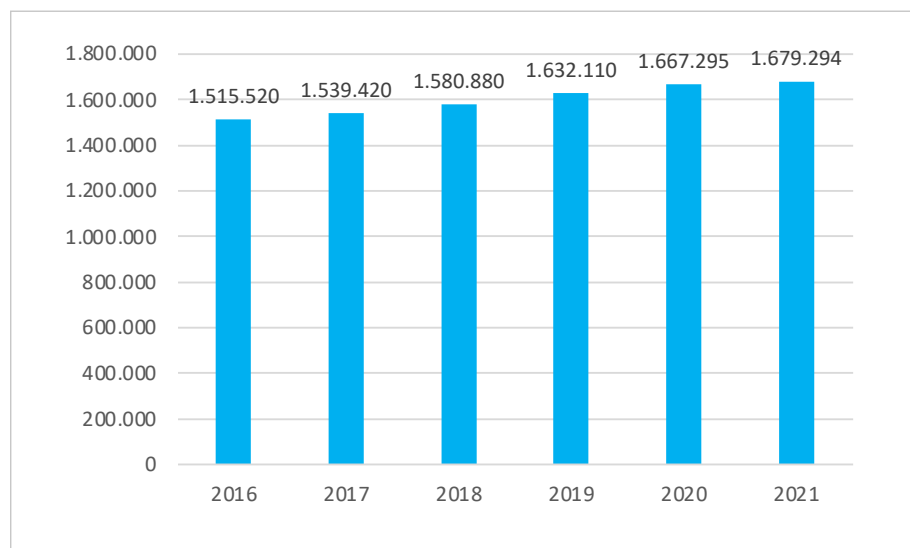
Bron: LISA

⁵ Iedere medewerker telt hierin mee als een baan. Dat betekent bijvoorbeeld dat een medewerker die 20 uur werkt, wordt meegeteld als één baan bij dat bedrijf. Het kan zijn dat dezelfde persoon ook bij een ander bedrijf een andere baan heeft en dus twee maal een baan vervuld.

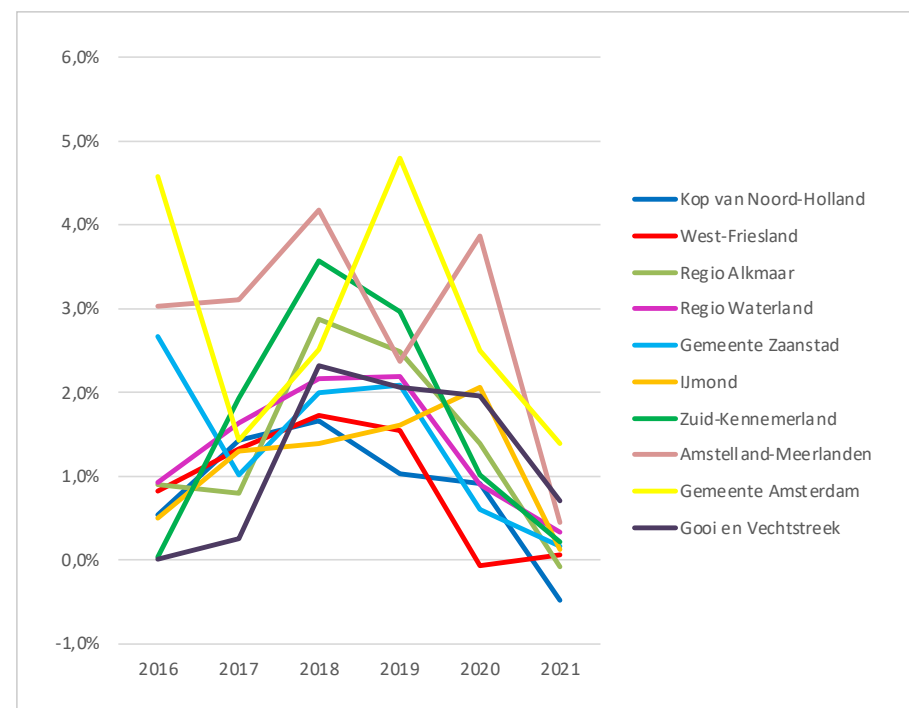
Met uitzondering van West-Friesland was de groei van banen tussen 2021-2020 kleiner t.o.v. 2019-2020 in de regio's. In Kop van Noord-Holland (-0,5%) en regio Alkmaar (-0,1%) is het aantal banen in 2021 zelfs afgenomen in vergelijking met het aantal banen in 2020. De hoogste groei tussen 2020 en 2021 was in de gemeente Amsterdam (+1,4%).

Figuur 3.2: Ontwikkeling aantal banen Noord-Holland, 2016-2021

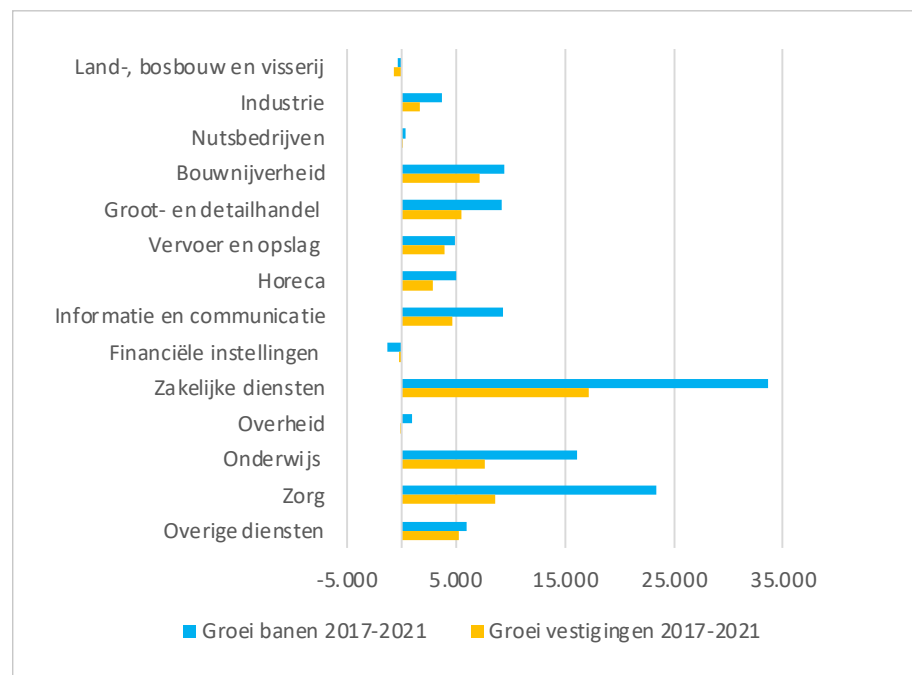
Bron: LISA

Figuur 3.3: Banengroei naar regio in percentages

Bron: LISA

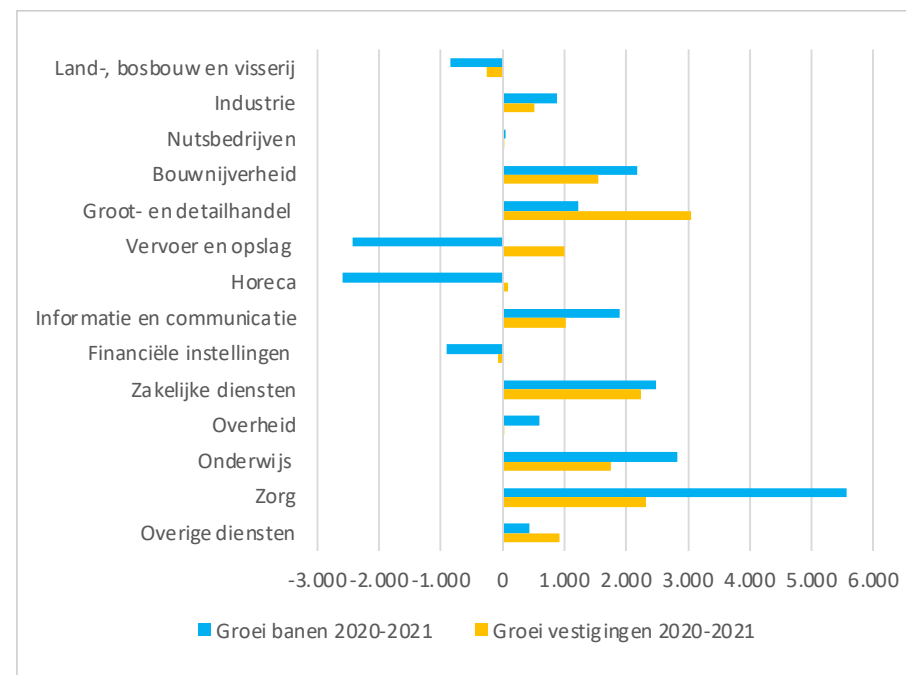
Figuur 3.4: Ontwikkeling banen en vestigingen per sector in Noord-Holland, 2017-2021

Bron: LISA 2017-2021

Het valt op dat in de meeste sectoren het aantal banen tussen 2017 en 2021 is toegenomen, met uitzondering van de sectoren land, bosbouw en visserij en financiële instellingen (figuur 3.4). In het onderwijs (+17%) en in de bouwnijverheid (+14%) is het aantal banen relatief het hardste gestegen.

Figuur 3.5: Ontwikkeling banen en vestigingen per sector in Noord-Holland, 2020-2021

Bron: LISA 2021

Als we inzoomen op de ontwikkeling tussen 2020 en 2021 is in meer sectoren het aantal banen afgenomen (figuur 3.5). In de land, bosbouw en visserij (-4%), vervoer en opslag (-2%), horeca (-2%) en in financiële instellingen (-1%) is het aantal banen afgenomen. In de zorg is het aantal banen absoluut het meeste gestegen met ruim 5.500 (+3%). In het onderwijs is het aantal banen relatief het meeste gestegen met bijna 3.000 banen (+3%).

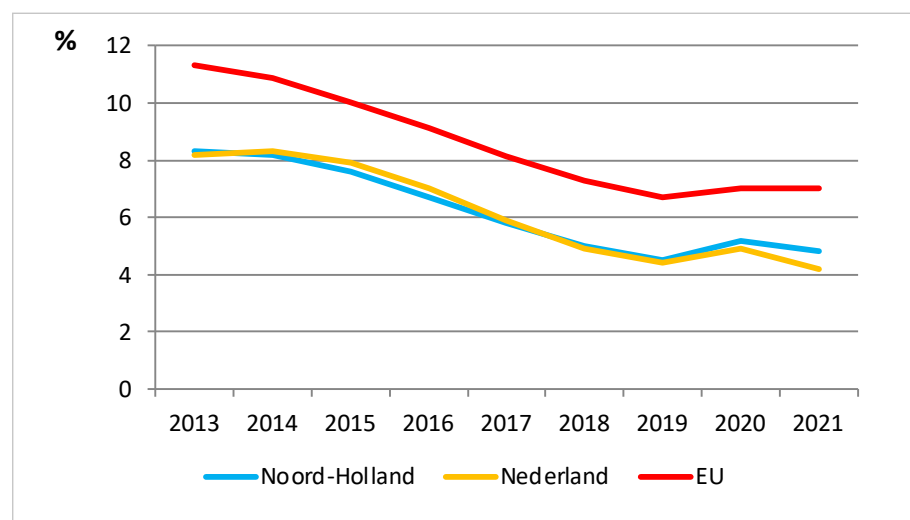
3.2 Werkloosheid

Het officiële werkloosheidscijfer is gebaseerd op een internationaal afgesproken definitie: iedereen die zich actief aanbiedt op de arbeidsmarkt en geen baan heeft wordt tot de werklozen gerekend. Er zijn in Noord-Holland 78 duizend werklozen in 2021. Dit betekent dat 4,8% van de beroepsbevolking werkloos is. Het Noord-Hollandse werkloosheidspercentage ligt boven het Nederlandse gemiddelde. Beide percentages liggen nog wel net onder de door CBS-gehanteerde frictiewerkloosheid ('in between jobs') van 5%, wat een krappe arbeidsmarkt betekent. De werkloosheidspercentage in de EU is 7,0%. In Noord-Holland is de werkloosheid alleen toegenomen in 'coronajaar' 2020 maar kent een dalende trend (figuur 3.6).

De werkloosheid is ook in beeld gebracht naar leeftijdsgroep en opleidingsniveau. De werkloosheid is bij alle leeftijdsgroepen in Noord-Holland iets hoger dan het Nederlandse gemiddelde en gedaald tussen 2020 en 2021 (figuur 3.10).

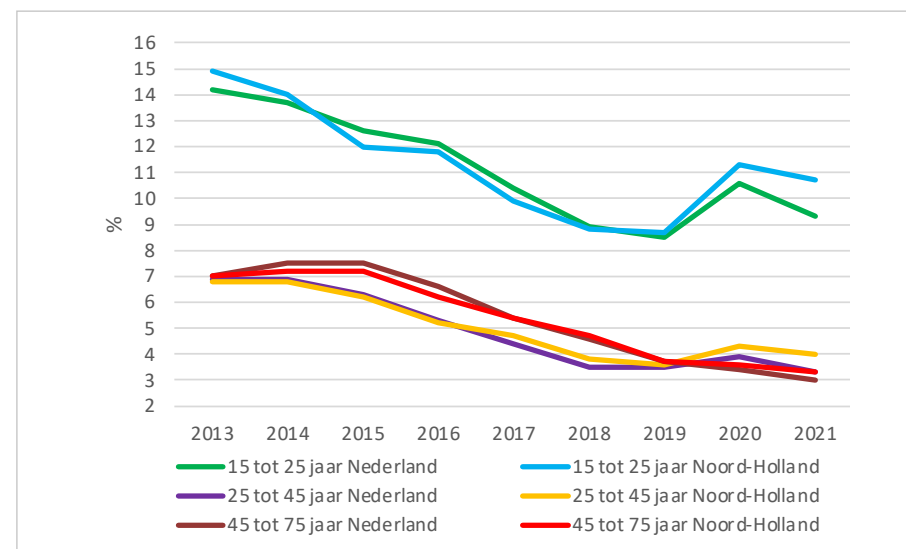
De werkloosheid is in Noord-Holland onder alle opleidingsniveaus iets hoger dan het Nederlandse gemiddelde. De werkloosheid is zowel in Noord-Holland als in Nederland gedaald onder alle opleidingsniveaus tussen 2020 en 2021, met uitzondering van laag opgeleiden⁶ in Noord-Holland. Onder laag opgeleiden is de werkloosheid gestegen met +0,2% in Noord-Holland.

Figuur 3.6: Werkloosheid in Noord-Holland, Nederland en de EU

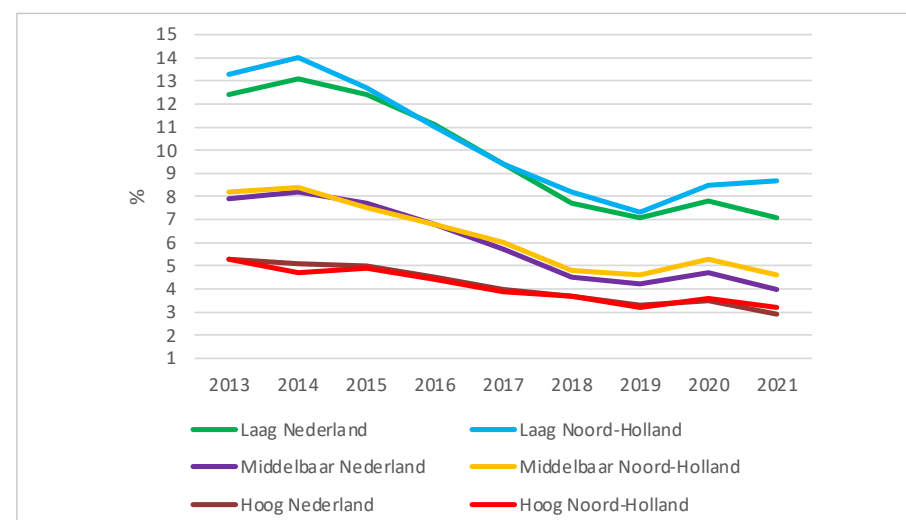
Bron: CBS/International Labour Organization

Figuur 3.7: Werkloosheidspercentage naar leeftijdsgroepen in Noord-Holland en Nederland, 2013-2021

Bron: CBS

Figuur 3.6: Werkloosheid in Noord-Holland, Nederland en de EU

Bron: CBS

⁶ Het heeft de voorkeur om bij de bestaande classificaties aan te blijven sluiten en niet een nieuwe indeling te maken. Conclusie van CBS is dat de indeling op basis van de oriëntatie niet onderscheidend genoeg is. Er zijn bijvoorbeeld ook veel hoogopgeleide praktisch geschoolden, zoals artsen.

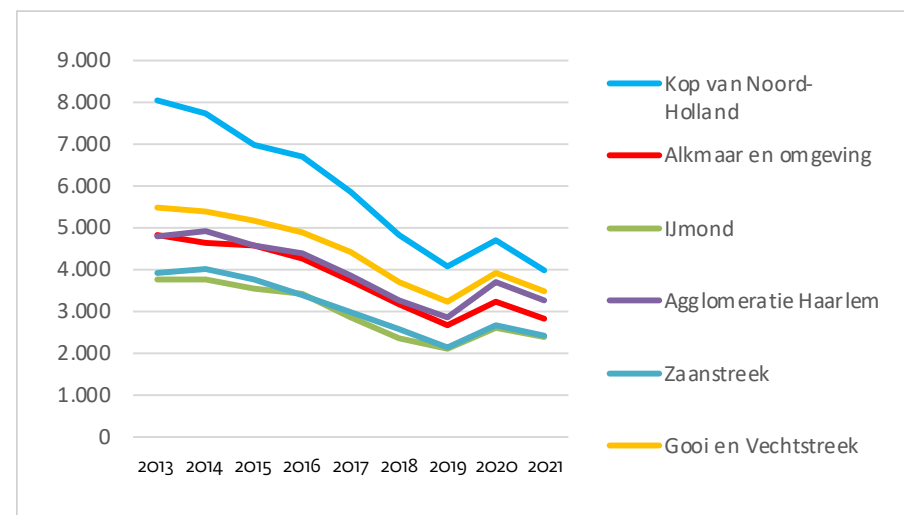

3.3 Uitkeringen

De positie en het gedrag van mensen op de arbeidsmarkt hangt samen met de uitkeringsrechten die ze hebben. Tijdreeksen met cijfers over uitkeringen vertonen vaak een grillig verloop: regelingen kunnen plotseling veranderen, uitkeringsrechten worden aangepast om het beroep op uitkeringen of het gedrag van partijen op de arbeidsmarkt te beïnvloeden. Het UWV biedt maandelijks inzicht in het aantal werkloosheidsuitkeringsgerechtigden. Niet iedereen die werkloos is, heeft recht op een WW-uitkering. Het percentage ligt lager dan het officiële werkloosheidscijfer omdat de omvang van de doelgroep kleiner is. Het gaat om (gedeeltelijk) werkloze mensen met een actueel arbeidsverleden die geen beroep kunnen doen op andere rechten (Wajong, WAO, e.d.). De WW-cijfers zijn te gebruiken als een eerste signaalwaarde voor de ontwikkelingen van de werkloosheid op de arbeidsmarkt. De feitelijke ontwikkeling komt vertraagd beschikbaar via de CBS-statistieken.

Figuur 3.9 laat zien dat het aantal lopende WW-uitkeringen vanaf 2014 tot 2019 daalt in alle deelregio's. Tussen 2019 en 2020 steeg het aantal WW-uitkeringen in alle regio's door corona. Tussen 2020 en 2021 is het aantal WW-uitkeringen weer afgenomen.

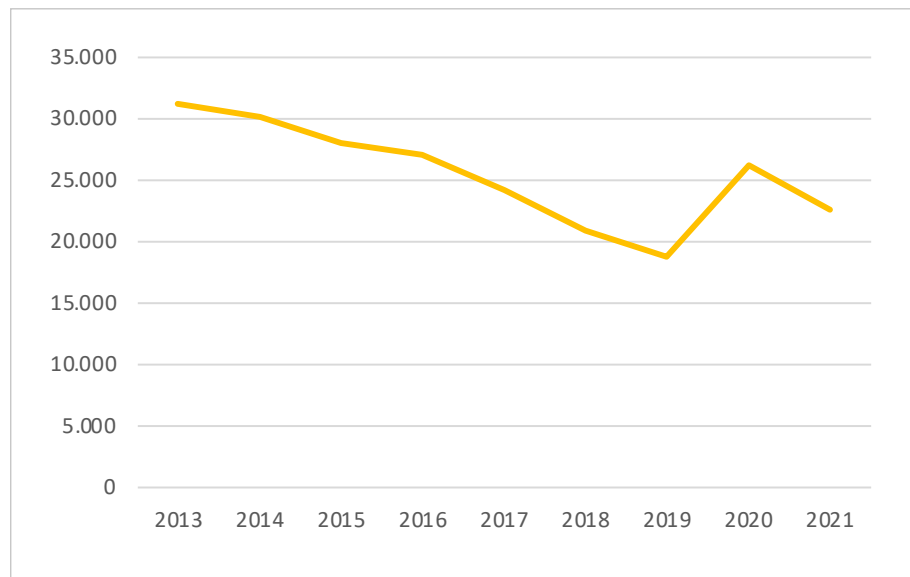
Figuur 3.9: Lopende WW-uitkeringen⁷ vanaf 2013 naar COROP-gebied in Noord-Holland

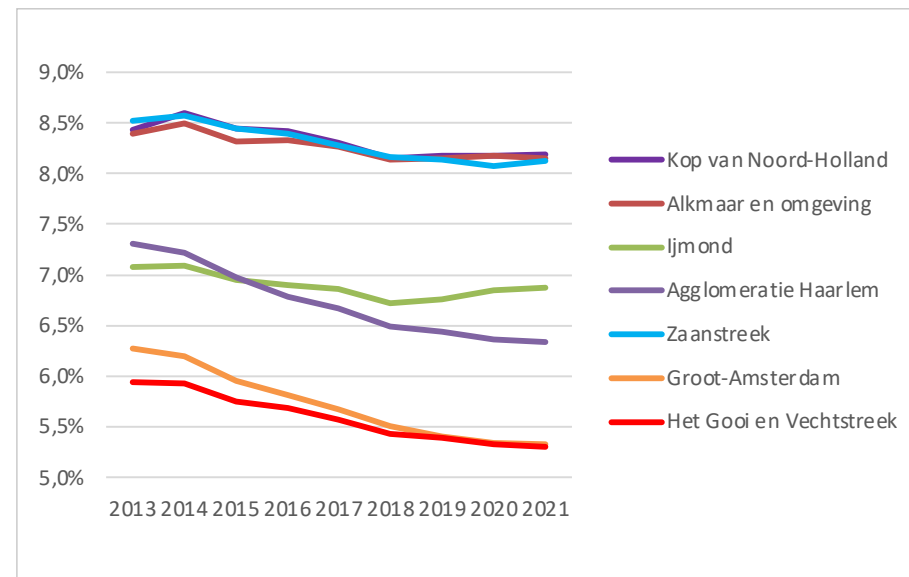
Bron: CBS, 2021

⁷ Met de Wet werk en zekerheid (Wwz) is er sinds juli 2015 een nieuwe WW-systematiek op basis van inkomstenverrekening. Deze systematiek heeft een structureel verhogend effect op het aantal WW-uitkeringen. Groot-Amsterdam is inclusief de Ronde Venen (provincie Utrecht). De definitieve cijfers voor het aantal lopende WW-uitkeringen waren nog niet beschikbaar voor 2021. Voor 2021 is daarom het gemiddelde genomen tussen januari en september 2021.

Figuur 3.10: Lopende WW-uitkeringen⁸ vanaf 2013 in Groot-Amsterdam

Bron: CBS, 2021

Figuur 3.11: Arbeidsongeschikten (WAO/WAZ/Wajong/WIA) als percentage bevolking 15-65 jaar naar regio 2013-2021⁹

Bron: CBS

Het aandeel arbeidsongeschikten in de totale bevolking tussen 15 en 65 jaar is sinds 2010 dalend als gevolg van wettelijke regels, criteria en normen die worden gehanteerd. Deze trend zet ook afgelopen jaar door, met uitzondering van de regio IJmond (+0,03%). Een gedeelte van de mensen met uitkeringsrechten op grond van arbeidsongeschiktheid (WAO, WAZ, Wajong en WIA) hebben een betaalde baan (meestal parttime of aangepast).

⁸ Met de Wet werk en zekerheid (Wwz) is er sinds juli 2015 een nieuwe WW-systematiek op basis van inkomstenverrekening. Deze systematiek heeft een structureel verhogend effect op het aantal WW-uitkeringen. Groot-Amsterdam is inclusief de Ronde Venen (provincie Utrecht). De definitieve cijfers voor het aantal lopende WW-uitkeringen waren nog niet beschikbaar voor 2021. Voor 2021 is daarom het gemiddelde genomen tussen januari en september 2021.

⁹ De cijfers in deze figuur wijken iets af van de cijfers van vorig jaar omdat hier gekozen is voor CBS als bron.

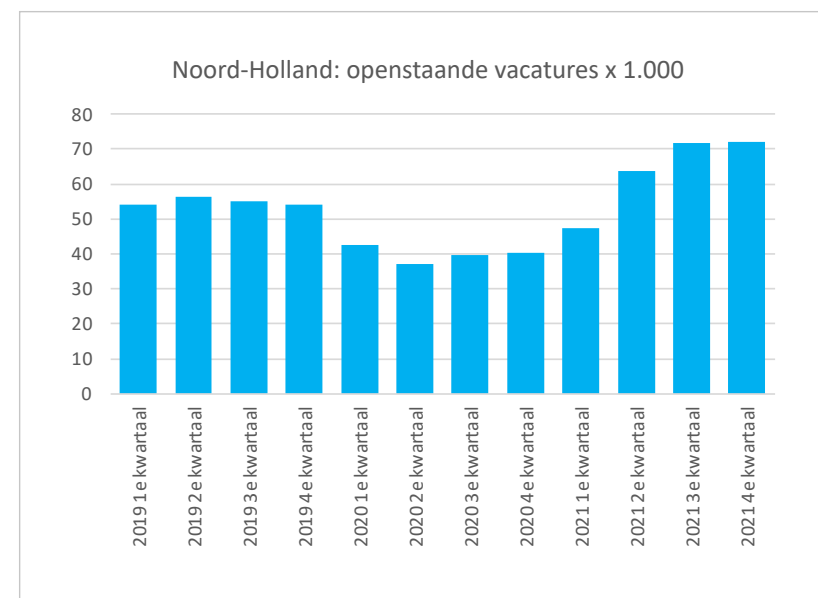
4 Vacatures en spanning op de arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt is in 2021 weer toegenomen. Het aantal vacatures is toegenomen in vergelijking met 2020 en is met meer dan 72.000 hoger dan in 2019. De spanningsindicator laat zien dat de arbeidsmarkt bij veel beroepen krap of zelfs zeer krap is.

4.1 Vacatures

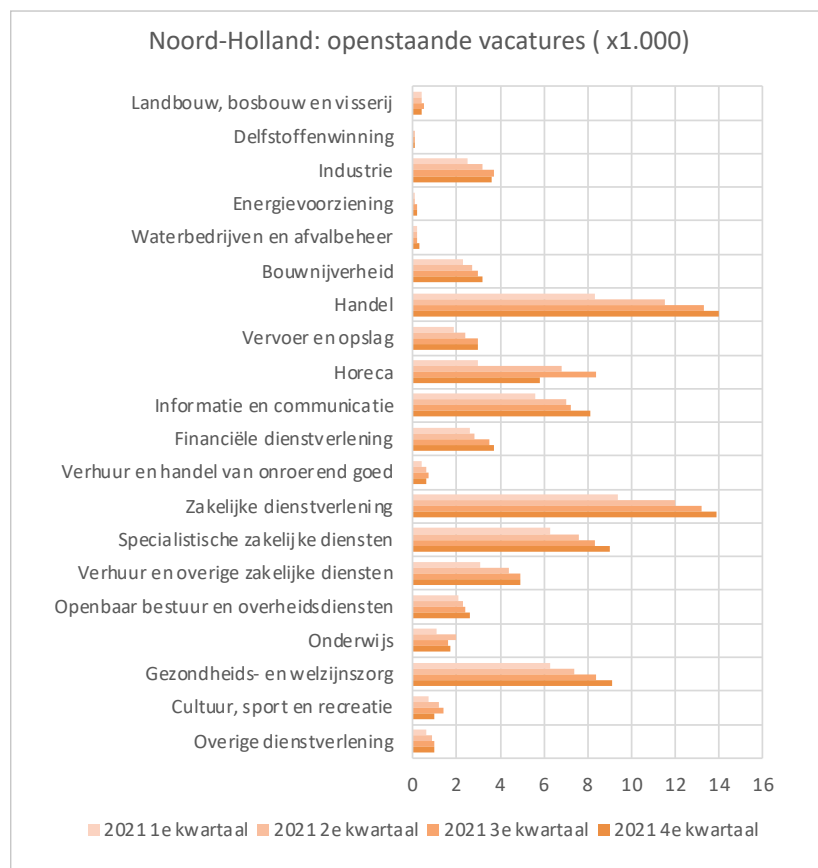
Het CBS rapporteert over het aantal openstaande vacatures naar sector per kwartaal. Het aantal openstaande vacatures is een belangrijke conjunctuurindicator. Het aantal vacatures liep in Noord-Holland weer op in 2021 en is op een hoger niveau dan in 2019 (figuur 4.1). Ditzelfde beeld is terug te zien in het aantal vacatures naar sector (figuur 4.2). De opvallendste uitzondering hierop is de terugval in vacatures in de horeca tussen het 3e en 4e kwartaal van 2021. Een groot deel hiervan zal verklaard kunnen worden door de sluiting van de horeca als coronamaatregel in het najaar van 2021. In de handel (+6.800 vacatures) en in de zakelijke dienstverlening (+6.100) is het aantal vacatures het meest toegenomen tussen het 4e kwartaal 2020 en het 4e kwartaal van 2021.

Figuur 4.1: Openstaande vacatures x 1.000, 2019-2021

Bron: CBS

Figuur 4.1: Opstaande vacatures x 1.000, 2019-2021

Bron: CBS

4.2 Spanning op de arbeidsmarkt

Opstaande vacatures - en met name moeilijk te vervullen vacatures (die langer dan een half jaar openstaan) - zijn een belangrijke indicatie voor een mogelijke mismatch op de arbeidsmarkt. De Spanningsindicator Arbeidsmarkt van het UWV biedt gedetailleerde arbeidsmarktinformatie voor alle beroepsgroepen en regio's. De gegevens worden op kwartaalbasis geüpdatet. Het bestrijkt alle sectoren en alle opleidingsniveaus. De verhouding van het aantal opstaande vacatures en direct beschikbaar aanbod geeft een indicatie van de actuele spanning op de arbeidsmarkt. Het is geen indicatie van de toekomstige spanning op de arbeidsmarkt.

De spanning op de arbeidsmarkt is toegenomen in het 4e kwartaal van 2021 in vergelijking met het 4e kwartaal van 2020. In het 4e kwartaal van 2020 nog sprake was van gemiddelde krapte op de arbeidsmarkt in agrarische beroepen, bedrijfseconomische en administratieve beroepen, managers, openbaar bestuur, veiligheid en juridische beroepen, pedagogische beroepen en transport en logistiek beroepen. In 2021 is voor al deze beroepsklassen de arbeidsmarkt krap of zelfs heel krap in de provincie Noord-Holland. Alleen de arbeidsmarkt voor creatieve en taalkundige beroepen is iets ruimer, maar kampt inmiddels ook met een gemiddelde krapte in Noord-Holland.

De krapte van de arbeidsmarkt varieert soms per regio. De arbeidsmarkt is voor commerciële beroepen bijvoorbeeld 'heel' krap in Groot-Amsterdam en krap in de andere regio's.

De spanning op de arbeidsmarkt is het hoogste in ICT beroepen, technische beroepen en transport en logistiek en transport beroepen in de provincie Noord-Holland. In zorg en welzijn beroepen is de arbeidsmarkt ook krap, of zelfs erg krap voor enkele beroepen. Er is vooral meer vraag naar, en minder aanbod van artsen en gespecialiseerd verpleegkundigen (figuur 4.3).

De indeling kent zes categorieën: zeer ruim, ruim, gemiddeld, krap en zeer krap en onbekend. De indeling is als volgt:

Waarde-indicator	Betekenis	Kleur in figuur
0 tot 0,25	zeer ruim	
0,25 tot 0,67	ruim	
0,67 tot 1,5	gemiddeld	
1,5 tot 4,0	krap	
4,0 of meer	zeer krap	
	onbekend, te weinig waarnemingen	

Figuur 4.3: Spanningsindicator arbeidsmarkt naar arbeidsmarktregio's, 4e kwartaal 2021

	Noord-Holland Noord	Zaanstreek-Waterland	Groot Amsterdam	Gooi en Vechtstreek	Zuid-Kennemerland en IJmond	Provincie NH
Agrarische beroepen						
Bedrijfseconomische en administratieve beroepen						
Administratief medewerkers						
Secretaresses						
Transportplanners en logistiek medewerkers						
Commerciële beroepen						
Adviseurs marketing, public relations en sales						
Vertegenwoordigers en inkoopers						
Creative en taalkundige beroepen						
Dienstverlenende beroepen						
Koks						
ICT beroepen						
Gebruiksondersteuning ict						
Managers						
Managers detail- en groothandel						
Managers zakelijke en administratieve dienstverlening						
Openbaar bestuur, veiligheid en juridische beroepen						
Beveiligingspersoneel						
Overheidsambtenaren						
Pedagogische beroepen						
Docenten algemene vakken secundair onderwijs						
Leerkrachten basisonderwijs						
Technische beroepen						
Elektriciens en elektronica-monteurs						
Hulpkrachten bouw en industrie						
Productiemachinebedieners						
Technici bouwkunde en natuur						
Transport en logistiek beroepen						
Vrachtwagenchauffeurs						
Zorg en welzijn beroepen						
Artsen						
Gespecialiseerd verpleegkundigen						
Sociaal werkers, groeps- en woonbegeleiders						

Bron: CBS

Colofon

Uitgave

Provincie Noord-Holland
Postbus 123 | 2000 MD Haarlem
Tel.: 023 514 31 43 | Fax: 023 514 40 40
www.noord-holland.nl
post@noord-holland.nl

Eindredactie

Provincie Noord-Holland
Directie BEL | Sector Regionale Economie en Erfgoed

Fotografie

Provincie Noord-Holland

Grafische verzorging

Xerox® Mediaservices

Haarlem, oktober 2022

